

Analitički inventar:

**OBITELJSKI FOND
KAŠTELANOVIĆ OD SVETOGA DUHA**

Broj fonda: 1105

Klasifikacija: K.3.

Razdoblje postojanja stvaratelja fonda: 14. – 18. st.

Razdoblje sačuvanog gradiva: 1382. – 1710.

Količina sačuvanog gradiva: 44 kom; 0,1 dm

Varaždin, 2000.

SADRŽAJ**UVOD 2**

ANALITIČKI INVENTAR 4

---

1. Ladislav († prije 1417.), sin Petra Castellana - najstarije isprave 4

---

2. Sigismund i Gašpar, sinovi Ladislava Castellana 5

---

3. Franjo Castellan 5

---

4. Nikola i Juraj, sinovi Jurja Castellanyja († prije 1511.), i udovica Jurja Castellanyja 5

---

5. Ivan, sin Jurja Castellanyja, i supruga Barbara 6

---

6. Petar Castellany sa suprugom Anom Bradach i njegova braća 6

6.1. Isprave 6

6.2. Korespondencija 7

---

7. Ana, udovica Nikole Castellanyja 8

---

8. Juraj i Petar Castellany - početak 18.st. 8

---

9. Ostalo 8

---

10. Kopije i transkripcije dokumenata 9

Uvod

Ovaj analitički inventar izrađen je za 44 dokumenta obitelji Castellan, kasnije Castellanffy de Zenthlelek (Kaštelanović od Svetoga Duha) iz Križevačke županije. Dokumenti su pronađeni među dokumentima preuzetim od obitelji Varady. Budući da s njima nisu čvrsto povezani, a i zbog svoje starosti, oni su izdvojeni u poseban fond. Čine ga uglavnom isprave i korespondencija. Osim u Državnom arhivu u Varaždinu dokumenti obitelji Castellanffy nalaze se u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u zbirci *Diplomata*.

Prvi se put ova obitelj, odnosno njezin pripadnik Petar Castellan de Zenthlelek, spominje u prvoj polovici 14. st. 1361.g. spominju se njegovi sinovi Ladislav i Adam, koji su utemeljili dvije porodice – Ladislav dalje nastavlja liniju Castellanffy, dok se od Adama razvija nova obitelj Adamović. Ladislav, koji je umro prije 1417.g., imao je dva sina – Sigismunda i Gašpara. Na temelju postojećih dokumenta ne može se odrediti gdje se u obiteljskoj genealogiji nalaze Franjo Castellan i Juraj st. Castellanffy. Juraj st. umro je prije 1511.g., a imao je bar dva sina – Nikolu i Jurja mlađeg. Ne može se točno utvrditi koji je Juraj bio oženjen Frusinom. Početkom 16. st. živio je Ivan Castellanffy, ali se ni za njega ne može zaključiti da li je on sin Jurja starijeg ili mlađeg. Supruga mu se zvala Barbara. Najviše gradiva nastalo je djelovanjem Petra Castellanffy-ja, koji je živio polovicom 16.st. Odlukom Sabora on je 1569.g. ubrojen među magnate kraljevine. Bio je oženjen Anom Bradach, a spominju se i njegova braća Ladislav i Stjepan. Krajem 16. st. spominje se i Ana, udovica Nikole Castellanffy-ja. Pripadnici obitelji ponovno se spominju tek početkom 18. st. – to su Juraj i Petar Castellanffy. Obiteljski posjedi bili su Batina, Bisag, Bistrica, Oštrc, Novomesto. Obitelj je izumrla, vjerojatno u 18.st.

Fond Castellanffy došao je u Državni arhiv u Varaždinu u okviru obiteljskog gradiva preuzetog od Franciske Varady 1960.g.¹ Kao najstariji dio toga gradiva odmah je izdvojen, za 18 najstarijih dokumenata napravljene su xerox kopije, a za neke i transkripcije (popis dokumenata za koje su izrađene kopije i transkripcije nalazi se na kraju inventara u poglavlju 10). Dokumenti su ponovno pregledani i podijeljeni u skupine prema članovima obitelji. Upis za svaki dokument sastoji se od signature (signaturu čini broj serije i redni broj dokumenta u toj seriji), datacije (mjesto, godina, datum), kratkog sadržaja i bilješke u kojoj se nalaze

---

¹ Knjiga primljene građe DAVŽ, akvizicija br. 115/1960.

podaci o sačuvanosti dokumenta, jeziku (ako nije latinski) i prvotnoj signaturi ako je ima (kod 18 dokumenata koji su snimljeni).

Vrijednost dokumenata proizlazi iz njihove starosti i rijetkosti, jer o toj obitelji nema puno sačuvanog gradiva, a posebno je zanimljiva i korespondencija Petra Castellanyja, nastala u burnom i nesigurnom 16.st.

Literatura:

- Bojničić, Ivan: *Der Adel von Kroatien und Slavonien*, pretisak Golden marketing, Zagreb 1995.
- Nagy, Ivan: *Magyarország családai czimerekkel*, Pešta 1860.

Analički inventar

1. Ladislav (umro prije 1417.g.), sin Petra Castellana – najstarije isprave

- 1/1** ?1382.g.? - Isprava. * Tinta je izbledila - nečitko.
- 1/2** Križevci, 1399., 27.08. – Nikola de Gara, ban Slavonije, Dalmacije i Hrvatske, obaviještava Ladislava, sina Castellana de Zenthlelek, o određivanju zastupnika za njegovu parnicu protiv Pavla, sina Nikole de ?Puker?, zbog posjeda ?Wenedikovtz?.
- * Stara oznaka 1.
- 1/3** Križevci, 1399., 20.10. – Dopis Nikole de Gara, bana Slavonije, Dalmacije i Hrvatske, Čazmanskom kaptolu glede parnice Ladislava, sina Petra Castellana de Zenthlelek, protiv Nikole, sina Stjepana de ?Puker?. * Stara oznaka 2.
- 1/4** Križevci, 1400., 12.08. – Potvrda Nikole de Gara, bana Slavonije, Dalmacije i Hrvatske, glede parnice Ladislava, sina Castellana de Zenthlelek, protiv Pavla, sina Nikole de Pukar (spominje se zauzimanje kaštela Neboyze). * Stara oznaka 3.
- 1/5** Križevci, 1400., ? - Potvrda Nikole de Gara, bana Slavonije, Dalmacije i Hrvatske, Ladislavu, sinu Castellana de Zenthlelek, o odgađanju ročišta njegove parnice protiv Pavla, sina Nikole de ?Pukar?. * Stara oznaka 4.
- 1/6** Križevci, s.d. - Potvrda Nikole de Gara, bana Slavonije, Dalmacije i Hrvatske, Ladislavu, sinu Castellana de Zenthlelek, o odgađanju ročišta njegove parnice protiv Pavla, sina Nikole de ?Pukar?. * Nedostaje dio isprave, stara oznaka 9.
- 1/7** Križevci, s.d. - Potvrda Nikole de Gara, bana Slavonije, Dalmacije i Hrvatske, Ladislavu, sinu Castellana de Zenthlelek, o odgađanju ročišta njegove parnice protiv Pavla, sina Nikole de ?Pukar?. * Nedostaje dio isprave, stara oznaka 10.
- 1/8** Križevci, 1402., 10.05. – Potvrda zagrebačkoga biskupa Eberharda i vranskoga priora Mirka Bebeke, banova Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, glede parnice Ladislava, sina Petra Castellana de Zenthlelek, protiv Pavla, sina Nikole de ?Puker?. * Stara oznaka 5.
- 1/9** Križevci, 1402., 13.07. - Potvrda zagrebačkog biskupa Eberharda i vranskog priora Mirka Bebeke, banova Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, o odgodi ročišta parnice Ladislava, sina Petra Castellana de Zenthlelek, protiv Pavla, sina Nikole de ?Puker?. * Stara oznaka 7.
- 1/10** Križevci, 1402., 2.11. - Potvrda zagrebačkoga biskupa Eberharda i vranskoga priora Mirka Bebeke, banova Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, o odgodi ročišta parnice Ladislava,

sina Petra Castellana de Zenthlelek protiv Pavla, sina Nikole de ?Puker? (spominje se kaštel u Gredi). * Stara oznaka 6.

2. Sigismund i Gašpar, sinovi Ladislava Castellana

2/1 Čazma, 1417., 22.01. – Dokument čazmanskoga kaptola, ?izvještaj o istrazi?.

* Dokument izbljedio i oštećen, stara oznaka 13.

2/2 Križevci, 1417., 30.01. – Izvještaj Čazmanskoga kaptola Davidu Lackh de Zanco, slavonskome banu, da su Sigismund i Gašpar, sinovi Ladislava, sina Castellana de Zenthlelek, pozvani pred križevački sud u parnici protiv svoga bratića Petra, sina Ade (Adama), sina istoga Castellana de Zenthlelek. * Stara oznaka 11.

2/3 Čazma, 1417., 4.07. – Potvrda Čazmanskoga kaptola o podjeli posjeda Zenthlelek u korist Sigismunda i Gašpara, sinova pok. Ladislava, sina Castellana de Zenthlelek.

* Isprava je restaurirana, stara oznaka 8.

3. Franjo Castellan

3/1 s.d. – Popis troškova Franje Castellana (njegove bilješke o izdacima).

* Stara oznaka 12.

4. Nikola i Juraj, sinovi Jurja Castellanyja († prije 1511.g.), i udovica Jurja Castellanyja

4/1 ?Paravaria?, 1510., 9.03. – Pismo upućeno Franji ?Panfy? u kojemu se spominju Nikola i Juraj Castellany. * Stara oznaka 15.

4/2 ?Symontornya?, 1511., 30.08. – Vjerodajno pismo za Nikolu i Jurja Castellanyja, koje kao rođake svoje sestre, udovice Jurja Castellanyja, Moyses Bwzlay de Gergellaka zbog nekog posla šalje Benediktu Bathyanu. * Stara oznaka 14.

4/3 Bisag, 1519., 20.04. – Pismo Frusine, udovice Jurja Castellanyja, Jurju Bathoryju. * Stara oznaka 18.

4/4 Szenthlelek (Sv. Duh), 1529., 5.08. – Pismo Jurja, špana od Zenthleleka (Sv. Duha), Frusini, udovici Jurja Castellanyja.

5. Ivan, sin Jurja Castellanyja, i supruga Barbara

5/1 Budim, 1517., 13.09. – Kralj Ludovik potvrđuje prijepis neke isprave Čazmanskoga kaptola za tužbu Ivana Bornemyza de Berzente protiv Ivana Castellanyja de Zenthlelek zbog kaštela Gyurgh i Szentlelek i pripadajućih posjeda u Županiji križevačkoj.

* Stara oznaka 16.

5/2 s.d. (početak 16.st.) - Dio dokumenta o parnici Ivana, Jurja i Melkiora, sinova pok. Jurja Castellanyja, protiv Jurja, sina Benedikta de Bathyan, zbog posjedničkih prava.

5/3 Zyrth, 1521., 13.07. – Pismo Jurja ?...? Barbari, supruzi ?Ivana? Castellanyja, o dobavi živeža za utvrde. * Stara oznaka 17.

6. Petar Castellany sa suprugom Anom Bradach i braća

6.1. Isprave

6.1./1 1559. – Ugovor između braće Petra i Ladislava Castellanyja.

6.1./2 Varaždin 1561., 8.01. – Isprava bana Petra Erdödyja upućena županu, podžupanima i sucima Županije zagrebačke u korist Petra Castellanyja da se ponovno održi rasprava u parnici tužitelja Jurja Humzky de Hum protiv optuženog Petra Castellanyja zbog toga što je optuženik bio spriječen poslom pa nije mogao doći na sud (parnica se vodi zbog odbjegloga kmeta).

6.1./3 Zagreb, 1564. - Isprava ?župana Zagrebačke županije ili bana? upućena podžupanima i sucima županije zagrebačke u kojoj se izlaže tužba Jurja Humzky de Hum protiv Petra Castellanyja i nalaže reambulacija na području Breznice.
* Dokument oštećen, gornji dio nedostaje.

6.1./4 Zagreb 1584., 31.08. – Kopija isprave Zagrebačkog kaptola izdana Petru i Stjepanu Castellany de Zenthlelek i Ivanu Berzay de Petrovetz, tužiteljima, da su ih njihov i banski čovjek pokušali uvest u posjed pok. Stjepana Bradacha (posjedi okupljeni oko kurija Bysstrycze i Ladomercz) za koji su se sporili s optuženom Anom Bradach, udovicom iza pok. Petra Thomasovicha i Grge Kozel de Zaversya, ali nisu uspjeli zbog oružanog otpora.

6.2. Korespondencija

- 6.2./1** Ormož, 1550., 22.06. – Pismo **Luke Zekela** de Kemend Petru Castellanyju de Zenthlelek.
- 6.2./2** Ormož, 1557., 25.08. - pismo **Luke Zekela** de Kemend Petru Castellanyju de Zenthlelek.
- 6.2./3** 1551., 9.08. - Pismo **P. O. ?Molarta?** Petru Castellanyju. * Njemački jezik.
- 6.2./4** 1563., 1.04. - Pismo **P. O. ?Molarta?** Petru Castellanyju. * Njemački jezik.
- 6.2./5** 1565., 3.02. - Pismo **P. O. ?Molarta?** Petru Castellanyju. * Njemački jezik.
- 6.2./6** Beč, 1555., 29.06. – Pismo **Matije Kuthanycha** Petru Castellanyju.
- 6.2./7** ?Peleth?, 1555., 6.09. – Pismo ?**Katarine, udove Ladislava E...gh?**, svome bratu Petru Castellanyju.
- 6.2./8** 1557. ?7.05. ili 17.09.? – Pismo **Nikole ?Bradacha?** svojoj sestri Ani Bradach, supruzi Petra Castellanyja. * Hrvatski jezik.
- 6.2./9** Kostel 1557., 11.06. – Pismo **Martina Ztankowicha**, oficijala kaštela Kostel, Petru Castellanyju i supruzi Ani Bradach u Batinu.
- 6.2./10** Rakovica, 1557., 18.06. – Pismo bana **Petra Erdödyja** Petru Castellanyju.
* Hrvatski jezik.
- 6.2./11** ?Konjščina?, 1561., ?6.09.? – Pismo bana **Petra Erdödyja** Petru Castellanyju.
- 6.2./12** Križevci, 1557., 11.08. – Pismo **Baltazara Kotsianer de Fygan**, ratnoga savjetnika, Petru Castellanyju.
- 6.2./13** Varaždin, 1558., 24.06. – Pismo kapetana **Ivana Lenkovića** Petru Castellanyju.
- 6.2./14** Veliki Tabor, 1559., 30.08. – Pismo ?**Petra? Rathkaya** Petru Castellanyju (o udaji svoje sestre Kristine).
- 6.2./15** ?Kanyakelde?, 1560., 21.03. – Pismo **Ladislava ?Kerstiny de Kanyakelde?** Petru Castellanyju.
* Hrvatski jezik.
- 6.2./16** Jurketinec, 1560., 28.09. – Pismo **Šimuna Keglevića de Buzin** Petru Castellanyju.
- 6.2./17** Križevci, 1560., 20.11. – Pismo **Ambroza Barthner** Petru Castellanyju.
* Hrvatski jezik.
- 6.2./18** ?Zenth Dyenes?, 1588. – Pismo **Petra Castellanyja** Ani ?Wessey?.
* Mađarski jezik

6.2./19 Križevci, godina nečitka, 23.09. – Pismo od ?**Andrasa H....gg** (potpis nečitak), namjesnika vrhovnog kapetana?, Petru Castellannffyju.

7. Ana, udovica Nikole Castellannffy

7/1 Budim, ?1583?, 4.08.– Pismo Jurja Castellannffyja Ani, udovici Nikole Castellannffyja.

7/2 s.d. – Pismo udovice Nikole Castellannffyja Petru ?Belzady?. * Blijeda, nečitka tinta.

8. Juraj i Petar Castellannffy – 18. st.

8/1 Palyana 1710., 1.09. – Pismo Petra Finchyha de Palya Jurju Castellannffyju.

8/2 Beč, ?, 16.09. – Isprava Mirka Eszterhazyja de Galantha, nadbiskupa ostrogonskog i ugarskoga primasa, kojom postavlja Petra Castellein, arhidakona crkve u gradu Varallya, za kanonika. * Dio isprave nedostaje.

9. Ostalo

9/1 s.d. – bilješke o načinima procjene pokretnina i nekretnina.

10. Kopije i transkripcije dokumenata

Napravljene su kopije dokumenata s ovim signaturama:

1. 1/2	7. 1/8	13.
3/1		
2. 1/3	8. 1/9	14.
4/1		
3. 1/4	9. 1/10	15.
4/2		
4. 1/5	10. 2/1	16.
4/3		
5. 1/6	11. 2/2	17.
5/1		
6. 1/7	12. 2/3	18.
5/3		

Dokumenti niže navedenih signatura imaju izrađenu transkripciju:

1. 1/2

4. 1/8

7. 2/2

2. 1/3

5. 1/9

8. 2/3

3. 1/4

6. 1/10